

Gwefannau defnyddiol

<http://www.bbc.co.uk/schools/parents/resources/>

www.mathszone.co.uk

<http://www.woodlands-junior.kent.sch.uk/maths/>

<http://www.coolmath4kids.com/>

http://www.comberps.newtownards.ni.sch.uk/maths_games_for_ks1.htm

<http://www.year2maths.co.uk/numberfacts/num1/make10/make10.htm>

www.parentsintouch.co.uk

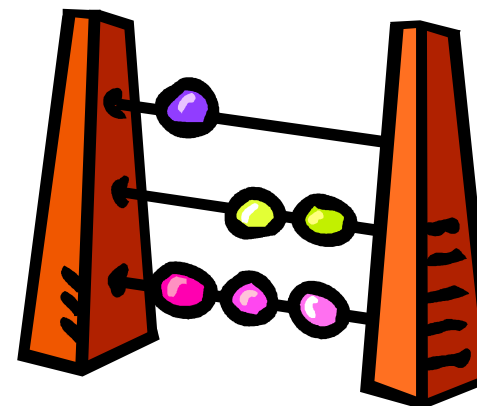
Mae mathemateg o'n cwrpas ymhobman ac rydym yn ei defnyddio bob dydd!

Bydd llawer ohonoch yn gwneud y gweithgareddau mathemategol hyn ac yn ymarfer sgiliau rhif eich plant yn barod, heb feddwl am y peth!

Y peth pwysicaf yw gwneud dysgu mathemateg yn HWYL!

Llyfryn 4

Helpu eich plentyn
gyda Mathemateg

Beth bynnag wnewch chi, gwnewch yn siŵr fod eich plant yn **MWYNHAU Mathemateg!**

Os ydynt yn cael trafferth deall, yn gwneud camgymeriadau neu'n diflasu, cadwch eich pwyll, gwnewch y gwaith yn haws, newidiwch y pwnc, dweud jôc, chwarae pêl-droed neu fynd i'r parc ond peidiwch â mynd yn flin na diamynedd - gallech wneud iddynt gasáu mathemateg am byth!

Adio

Caiff disgyblion eu dysgu i gario dan y llinell gyda'r rhifau llai.

8

28 + 35

20 adio 30 yw 50.
50 adio'r 10 wedi ei 'gario' yw 60

2	8
+	3
	5
	6
	3
	1

8 adio 5 yw 13
(10 + 3)

3 o'r 13

10 wedi ei 'gario' o'r 13

28 + 35 = 63 35 + 28 = 63

63 - 35 = 28 63 - 28 = 35

Gyda rhifau mwy (yn y cannoedd) mae disgyblion yn defnyddio'r dull gwahanu i gychwyn

8b

239 + 53

2	3	8
+	5	3
	1	1
	8	0
	2	0
	2	9
	1	

200 + 30 + 8 + 50 + 3 = 200 + 80 + 11 = 291

200 + 30 + 50 + 8 + 3 = 200 + 80 + 11 = 291

239 + 53 = 291 239 + 53 = 291

291 - 238 = 53 291 - 53 = 238

Parau hyd at 100

Mae hon yn gêm i ddau chwaraewr.

Mae'r ddau'n tynnu llun 10 cylch. Ysgrifennwch rif dau ddigid gwahanol ymhob cylch, ond nid lluosrif o ddeg (10, 20, 30, 40...).

Yn eich tro, dewiswch un o rifau'r chwaraewr arall.

Rhaid i'r chwaraewr arall wedyn ddweud beth mae'n rhaid ei adio at y rhif hwnnw i wneud 100, e.e. ar ôl dewis 64 byddai angen adio 36.

Os yw'r chwaraewr arall yn gywir, mae'n croesi'r rhif a ddewiswyd allan. Y cyntaf i groesi 6 rhif allan sy'n ennill.

Rhannu â dis

Mae angen darn o bapur ar bawb. Dylai pawb ddewis pum rhif o'r rhestr isod a'u hysgrifennu ar eu papur.

5 6 8 9 12 15 20 30 40 50

Cymerwch eich tro i rollo dis. Os yw'r rhif rydych yn ei rollo'n rhannu'n union i un o'ch rhifau, croeswch y rhif allan, e.e. os ydych yn rollo 4, croeswch 8 allan oherwydd mae 4 yn mynd i mewn i 8 ddwywaith.

Os ydych yn rholio 1, rydych yn colli'r tro. Os ydych yn rholio 6 cewch dro ychwanegol.

Y cyntaf i groesi'r 5 rhif i gyd allan sy'n ennill.

Tablau

Ymarferwch dablau 3, 4 a 5. Dywedwch nhw yn ôl ac ymlaen.

Gofynnwch gwestiynau i'ch plentyn, fel:

Beth yw pump tri? Beth yw 15 wedi ei rannu â 5?

Beth yw saith tri? Sawl tri sydd mewn 21?

Ar y stryd

Dewiswch rif car tri digid, e.e. 569.

Gwnewch swm tynnu o'r tri digid, e.e. 56 - 9.

Cyfrifwch yn eich pen. Dywedwch yr ateb.

Os ydych yn iawn, rydych yn sgorio pwynt.

Y cyntaf i gyrraedd 10 pwynt sy'n ennill.

Dyma amryw o gemau rhifau y gallwch annog eich plant i'w chwarae - beth am chwarae fel teulu?

Gêm rhifau 1

Mae angen tua 20 cownter neu basta sych.

Cymerwch eich tro. Rholiwch ddau ddis i wneud rhif dau ddigid, e.e. os ydych yn rhoio 4 ac 1, gallai'r rhif fod yn 41 neu 14.

Adiwch y ddau rif hyn yn eich pen. Os ydych yn iawn, rydych yn ennill cownter. Dywedwch wrth eich partner sut y gwnaethoch chi gyfrifo'r swm.

Y cyntaf i gyrraedd 10 cownter sy'n ennill.

Nawr ceisiwch dynnu'r rhif lleiaf o'r un mwyaf.

Gêm rhifau 2

Gosodwch ddominos â'u hwyneb i lawr.

Shyfflwch nhw. Mae pawb yn dewis domino.

Lluoswch y ddau rif sydd ar eich domino.

Mae pwy bynnag sydd â'r rhif mwyaf yn cadw'r ddau ddomino.

Yr enillydd yw'r person sydd â'r nifer fwyaf o ddominos pan fyddant i gyd wedi cael eu defnyddio.

Gêm rhifau 3

Defnyddiwch dri dis. Os nad oes gennych fwy nag un dis, rholiwch hwnnw dair gwaith.

Gwnewch rifau tri digid, e.e. os ydych yn rhoio 2, 4 a 5, gall y rhif fod yn 245, 254, 425, 452, 524 neu 542,

Gofynnwch i'ch plentyn dalgrynnu'r rhif tri digid i'r lluosrif agosaf o 10.

Gwiriwch a yw'n gywir, e.e. os 254 yw'r rhif, 250 ydyw i'r 10 agosaf.

Rholiwch eto. Y tro hwn talgrynnwch y rhifau tri digid i'r 100 agosaf.

Gweddillion

Cymerwch eich tro i ddewis rhif dau ddigid llai na 50.

Ysgrifennwch y rhif. Nawr cyfrwch i fyny ato fesul pedwar. Pa rif sydd ar ôl?

Y rhif sydd ar ôl yw'r nifer o bwyntiau rydych yn ei sgorio, e.e. dewis 27. Cyfrif: 4, 8, 12, 16, 20, 24.

3 yn weddill er mwyn cael 27. Felly cewch 3 pwynt.

Y person cyntaf i gael 12 neu fwy o bwyntiau sy'n ennill.

Nawr rhowch dro ar yr un gêm gan gyfrif fesul tri neu bump.

A allwch chi weld pa rifau fydd yn rhoi'r pwyntiau gorau i chi?

10

368 + 494

3	6	8	
+	4	9	4
	1	2	
1	5	0	
7	0	0	
8	6	2	

300 + 60 + 8 + 400 + 90 + 4 = 1500 + 12 = 1512

60 + 90 = 150

300 + 400 = 700

368 + 494 = 862 494 + 368 = 862

862 - 494 = 368 862 - 368 = 494

Mae disgyblion wedyn yn mynd ymlaen i ddefnyddio'r dull cario gyda rhifau mwy.

8

28 + 35

2	8	
+	3	5
	6	3
	1	

20 adio 30 yw 50. 50 adio'r 10 wedi ei 'gario' yw 60

8 adio 5 yw 13 (10 + 3)

3 o'r 13

10 wedi ei 'gario' o'r 13

28 + 35 = 63 35 + 28 = 63

63 - 35 = 28 63 - 28 = 35

Tynnu

Caiff disgyblion eu hannog i wahanu rhifau.

The diagram illustrates the decomposition of 754 into 700 + 50 + 4. It shows three rows of blocks representing this decomposition. The first row shows 700 (green), 50 (yellow), and 4 (red). The second row shows 700 (green), 40 (yellow), and 14 (yellow and red). The third row shows 600 (green), 140 (yellow and red), and 14 (yellow and red). The final row shows 600 (green), 60 (yellow), and 8 (red). The subtraction 754 - 86 is shown on the left, resulting in 668.

$$\begin{array}{r} 754 \\ - 86 \\ \hline \end{array}$$

Step 1

$$\begin{array}{r} 700 + 50 + 4 \\ - \quad \quad 80 + 6 \\ \hline \end{array}$$

Step 2

$$\begin{array}{r} 700 + 40 + 14 \\ - \quad \quad 80 + 6 \\ \hline \end{array} \quad (\text{adjust from } T \text{ to } U)$$

Step 3

$$\begin{array}{r} 600 + 140 + 14 \\ - \quad \quad 80 + 6 \\ \hline 600 + 60 + 8 = 668 \end{array} \quad (\text{adjust from } H \text{ to } T)$$

This would be recorded by the pupils as

$$\begin{array}{r} \cancel{700} + \cancel{50} + 14 \\ - \quad \quad 80 + 6 \\ \hline 600 + 60 + 8 = 668 \end{array}$$

Caiff hyn ei gofnodi gan y disgyblion fel hyn:

$$72 \div 3$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 72} \\ - 30 \\ \hline 42 \\ - 30 \\ \hline 12 \\ - 6 \\ \hline 6 \\ - 6 \\ \hline 0 \end{array}$$

10x
10x
2x
2x

Answer: 24

Caiff disgyblion wedyn eu cyflwyno i weddillion a byddant yn cofnodi fel yr enghraifft isod:

69 ÷ 4

	1	7	r. 1	
4	6	9		
-	4	0	<u>10</u> × 4	
	2	9		
-	2	0	<u>5</u> × 4	
		9		
-		8	<u>2</u> × 4	
		1		

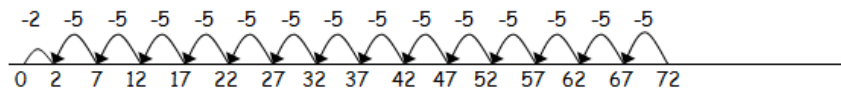
1 × 4 = 4
2 × 4 = 8
5 × 4 = 20
10 × 4 = 40

69 ÷ 4 = 17r.1 69 + 17 = 4r.1
17 × 4 + 1 = 69 4 × 17 + 1 = 69

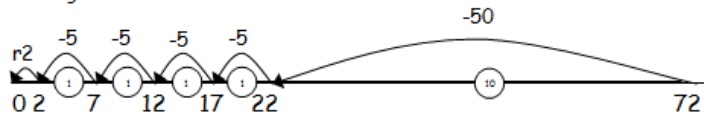
Rhannu

Mae disgyblion yn datblygu eu defnydd o rannu sawl gwaith er mwyn tynnu lluosrifau o'r rhannudd.

$$72 \div 5$$

Moving onto:

Maent wedyn yn symud ymlaen i ddefnyddio'r dull colofnau o gofnodi.

$75 \div 5$ 3

	1	5				
5	7	5				
-	5	0		10×5		
	2	5				
-	2	5		5×5		
		0				

$1 \times 5 = 5$
 $2 \times 5 = 10$
 $5 \times 5 = 25$
 $10 \times 5 = 50$

$75 \div 5 = 15$ $75 \div 15 = 5$
 $15 \times 5 = 75$ $5 \times 15 = 75$

Gan symud ymlaen, mae disgyblion wedyn yn cwblhau'r swm drwy ddefnyddio colofnau a chario.

12

$842 - 276$

3 30 tynnu 70

4b 130 tynnu 70 yw 60

1 2 tynnu 6

4a Newid 800 i 700 + 100

2a Newid 40 i 30 + 10

5 700 tynnu 200 yw 500

$$\begin{array}{r} 7 \ 3 \ 1 \\ \cancel{8} \ \cancel{4} \ 2 \\ - 2 \ 7 \ 6 \\ \hline 5 \ 6 \ 6 \end{array}$$

2b 12 tynnu 6 yw 6

$842 - 276 = 566$ $842 - 566 = 276$
 $566 + 276 = 842$ $276 + 566 = 842$

Cofnodi fel hyn -

$$\begin{array}{r} 7131 \\ 842 \\ - 276 \\ \hline 668 \end{array}$$

Lluosi

Tablau - mae disgyblion yn dysgu'r rhain mewn teuluoedd.

Teulu 1, 2, 4 ac 8

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
0	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
0	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80

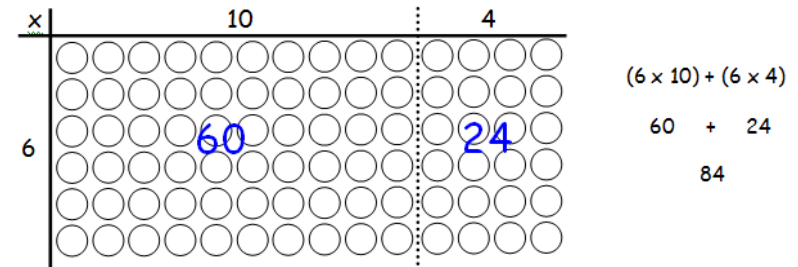
Teulu 1, 5 a 10

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100
0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50

Teulu 1, 3, 6 a 9

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
0	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
0	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90

Mae disgyblion yn adeiladu ar yr hyn maent wedi ei ddysgu ac yn parhau i ddefnyddio'r dull arae i helpu i ddatrys cyfrifiadau llusoi.

Mae disgyblion wedyn yn symud ymlaen i ddefnyddio'r dull grid i ddatrys cyfrifiadau DU x U.

$$23 \times 8$$

Children will approximate first
 23×8 is approximately $25 \times 8 = 200$

$$\begin{array}{r} \oplus \\ \times \quad 20 \quad 3 \\ 8 \quad \boxed{160} \quad \boxed{24} \\ \hline 160 \\ + \quad 24 \\ \hline 184 \end{array}$$

Maent wedyn yn symud ymlaen i gynrychioli'r cyfrifiad mewn colofnau.

